

Kvällens TV 1-teater:

Baron Hermelin, geni eller tok

TV 1 klockan 19.30:

"Från Mörkhult till Snälllebo" — en pjäs om baron Eric Hermelin (1880—1944) står det som rubrik till kvällens teater.

Det är en märklig mans öde vi kommer att få skildrat under den tid föreställningen tar att spela upp. Ett missförsätt geni eller en galsning som Carl-Göran Ekerwald skrivit historien kring.

Ty baronen från Smaland var en udda människa som slutade sina dagar på Lunds hospital, S:t Lars sjukhus. Tvångsintagen av välvilja eller illvilja av sin släkt. Eric Hermelin var släktens svarta får och måste gömmas undan. I pjäsen spelas han av Gunnar Ohlund.

När vi kommer in i handlingen får vi genom några korta scener veta lite om denne mans bakgrund. Det är klinikers professor som talar till den unga nyanställda läkaren, varnar henne för

den äldre — över 70 år gamle — mannen.

"Han talar flytande tyska, engelska, franska, persiska och urdu." "Han har varit soldat i brittiska armén, persiskodlare och luffare". "Här kallas han dykaren från Kronstadt".

Läkarens entoniga röst fortsätter "diagnosen är manodepressiv", schizofreni, alkoholiserad och vaggabonderande. I Indien lärde han sig dricka te med opium. Nu dricker han vad han kommer över".

Calen eller geni?

Eric Hermelin är rymningsbenägen. Rymmer var och vart annat år och beger sig utomlands. Läkarens beskrivning av patienten avslutas med varningen att den unga kollegan inte får låta sig dupreras av denne man som kan verka så charmerande. Till sammans går de in i Hermelins rum. Den föreställning som utspelas under några korta dagar och handlar om ett helt liv.

Ett människöde som rymde så mycket elände. Baronen missbrukade alkohol. Såde sin fars häst och vagn för att få pengar till sprit. I fem år var han soldat i brittiska armén, stationerad i Indien. Två och ett halvt av dessa år satt han i fångelse för tylleri och andra förselser innan han väntad fick avsked. I Australien straffades han för stöld.

Samtidigt var han en av Europas främsta översättare av klassisk persisk filosofi och poesi. En auktoritet utan motsvarighet som

Gunnar Ohlund spelar den märkliga Eric Hermelin i kvällens pjäs "Från Mörkhult till Snälllebo".

vid 49 års ålder spärrades in på hospitalet.

Hän blev en levande legend som rymde och rymde. Tog sin tillflykt till Nyhavns bullriga krogar i Köpenhamn eller Värmlands tvista skogar. En galsning eller ett geni? Carl-Göran Ekerwalds pjäs ger inget entydigt svar utan konstaterar bara att ingen är mäktigt

nog att avgöra detta om en annan människa.

Författaren Carl-Göran Ekerwald kom redan i tonåren i kontakt med Hermelins texter. Sedan dess har de alltid fascinerat honom. Föreställningen är regisserad av Jan Hemmel.

Gunnar Ohlund gör ett övertygande porträtt av den gamle

kluvne mannen som uppträder i luggsiten påls eller elegant koslym. Övriga medverkande — bland dem Per Grundén som lustig manufakturhandlare — förvandlas till bifigurer i denna föreställning. Ty Eric Hermelin var en mäktig och märklig personlighet.

BERTTIL GEWERT

Radio P1 kl 20.30:

Med den nyligen utkomna romanen "En stad av Juss" avslutar Kerstin Ekman sin romanserie om kvinnolivets villkor i Sverige under de senaste hundra åren. Programmet som gjorts av Ingrid Holmquist ger också en tillbakablick på serien i övrigt. "En stad av Juss" skildrar sig från de andra romanerna, men vissa gemensamma drag kan skönjas. Ett genomgående tema är hennes främlingskap i det industrialiserade samhället.